सर्व शिक्षा अभियान

जिल्हा परिषद,वाशिम

सुस्वागतम्

सर्व शिक्षा अभियान योजना

- सर्व शिक्षा अभियान योजना :- केंद्र शासन पुरस्कृत सर्व शिक्षा अभियान हे केंद्र शासनाने शालेय व्यवस्थापनामध्ये समाजाच्या सक्रिय सहभागाव्दारे प्राथमिक शिक्षणाच्या सार्वत्रिकीकरणाचे उद्दिष्ट कालबध्द रितीने गाठण्यासाठी तयार केलेला कालबध्द कार्यक्रम आहे.
- प्राथमिक शिक्षणाच्या सार्वत्रिकीकरणासाठी कालबध्द कार्यक्रम राबविणे.
- सर्व शिक्षा अभियान या कार्यक्रमांतर्गत 6 ते 14 वयोगटातील सर्व बालकांना मुख्य प्रवाहात आणून प्रत्येक मुलासा शालेय शिक्षण उपलब्ध करुन प्राथमिक शिक्षणाचे सार्वत्रिकीकरण करणे.
- समाजाच्या,वस्तीच्या किंवा स्थानिक लोकांच्या शालेय व्यवस्थापनातील सक्रिय सहभागाव्दारे समाजिक, प्रादेशिक आणि जेंडरविषयक भेदभाव कमी करणे.
- वर्षे 6 ते 14 वयोगटातील 100% मुले नियमित शाळेत दाखल करणे, दर एक कि.मी. अंतरावर प्राथमिक व 3 कि.मी. अंतरावर उच्च प्राथमिक शाळा उपलब्ध करुन देणे.

सर्व शिक्षा अभियान योजना,
अनुक्रमणीका

उपक्रम
विशेष प्रशिक्षण शाळाबाहय मुलाकरीता
मोफत पाठयपुस्तक योजना
शासकीय शाळेतील मुलांना गणवेश
अतिथि निदेशक (शिक्षक वेतन)
शिक्षकांचे प्रशिक्षण
गटसाधन केंद्र
समुह साधन केंद्र
नवोपक्रम (संगणक प्रयोगशाळा)
शिक्षक अनुदान
शाळा अनुदान
देखभाल दुरुस्ती अनुदान
अपंग समावेशित शिक्षण उपक्रम (CWSN) (IED)
नवोपक्रम
शाळा व्यवस्थापन समिती प्राथमिक प्रशिक्षण
बांधकाम
व्यवस्थापन
अध्ययन समृध्दी
लोकजागृती

सर्व शिक्षा अभियान योजना,
सन 2017-18 करीता मंजूर अर्थ संकल्पीय अंदाजपत्रक

अ.क्र	उपक्रम	एकुण तरतूद		31/03/2018 अखेर		31/03/2018 अखेर	
		भौतीक	आर्थिक	भौतीक	आर्थिक	भौतीक %	आर्थिक %
1	2	3	4	5	6	7	8
1	अनिवासी शाळा विशेष मुलाकरीता	82	8.20	56	2.77648	68.29	33.86
2	25% प्रवेश प्रतिपुर्ती	0	38.72	0	0.00000	#DIV/0!	0.00
3	विशेष प्रशिक्षण शाळाबाहय मुलाकरीता	161	4.83	0	0.00000	0.00	0.00
4	मोफत पाठयपुस्तक योजना	148251	284.23	0	1.67768	0.00	0.59
5	शासकीय शाळेतील मुलांना गणवेश	62604	250.42	62604	250.41600	100.00	100.00
6	अतिथि निदेशक (शिक्षक वेतन)	48	24.00	42	16.80000	87.50	70.00
7	शिक्षकांचे प्रशिक्षण	5505	109.48	4769	44.60718	86.63	40.75
8	गटसाधन केंद्र	6	213.66	6	198.50955	100.00	92.91
9	समुह साधन केंद्र	78	17.16	78	17.16000	100.00	100.00
10	नवोपक्रम (संगणक प्रयोगशाळा)	1	50.00	0	0.00000	0.00	0.00
11	शिक्षक अनुदान	5155	25.78	5155	25.77500	100.00	100.00
12	शाळा अनुदान	1679	95.75	1679	95.75000	100.00	100.00
13	देखभाल दुरुस्ती अनुदान	1146	85.95	1146	85.95000	100.00	100.00
14	अपंग समावेशित शिक्षण उपक्रम (CWSN) (IED)	3449	103.47	1316	84.90910	38.16	82.06
15	नवोपक्रम		50.00	0	0.00000	#DIV/0!	0.00
16	शाळा व्यवस्थापन समिती प्राथमिक प्रशिक्षण	4956	14.87	4932	14.79600	99.52	99.52
17	बांधकाम	109	321.40	58	90.06610	53.21	28.02
18	व्यवस्थापन	0	63.01	0	60.66805	#DIV/0!	96.28
19	अध्ययन समृध्दी	1146	37.01	0	0.00000	0.00	0.00
20	लोकजागृती	0	9.00	0	0.00000	#DIV/0!	0.00
	एकुण	234376	1806.93	**81841**	**989.86114**	34.92	54.78

शाळा बाहय विद्यार्थ्यांना विशेष प्रशिक्षण योजना

Sr No	DESCRIPTION	PHYSICAL TARGET	FINANCIAL
१	SPECIAL TREANING	१३४	४.०२

शाळा बाहय विद्यार्थ्यांना विशेष प्रशिक्षण प्रशिक्षण -

बालकांचा मोफत व सक्ताच्या शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम २००९ नुसार ६ ते १४ वयोगटातील मध्येच शाळा सोडलेले , एक महिन्यापेक्षा ज्यास्त दिवस सतत गैरहजर असलेल्या मुलांचा शोध घेवून त्यांना वयानुरूप वर्गात दाखल करणे. सदर शाळा बाहय मुलांनकरिता विशेष प्रशिक्षणाची सोय करण्यात येते सदर मुलांना शिक्षणाच्या प्रवाहात दाखल करून वर्ग शिक्षका मार्फत शालेय वेळेत ज्यादा शैक्षणिक मार्गदर्शन करण्यात येते.यामागे सदर विद्यार्थ्याची पातळी सामान्य विद्यार्थ्याबरोबर आणणे व ज्या कौशल्यामध्ये विद्यार्थी मागे आहे त्यावर मार्गदर्शन करणे.

योजनेचे निकष :-

१) बालकांचा मोफत व सक्ताच्या शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम २००९ नुसार ६ ते १४ वयोगटातील १०० टक्के मुलांना शिक्षणाच्या मुख्य प्रवाहात दाखल करणे.

२) वयानुरूप वर्गात दाखल करणे. सदर शाळा बाहय मुलांनकरिता विशेष प्रशिक्षणाची सोय करणे.

आर्थिक अधिकार-

सदरचे अनुदान खर्च करण्याचे अधिकार शाळा व्यवस्थापन समितीला आहे.सदरची तरतुद मप्राशिप मुंबई यांचे परिपत्रक दिनांक १६ जून २०१७ आहे. नुसार राज्यस्तरावर राखुन ठेवण्यात आली आहे.

जिल्हयातील एकुण विद्यार्थी संख्या- १३४

अ.क्र	पंचायत समिती	मध्येच शाळा सोडलेल्या मुलांची संख्या	अभिप्राय
१	वाशिम	८८	
२	मानोरा	४६	
एकुण		१३४	

मोफत पाठयपुस्तक योजना

Sr No	DESCRIPTION	PHYSICAL TARGET	FINANCIAL
१	FREE TEXT BOOK	१४२२६३	२८४.३३

योजनेचे उदिष्ट :-

सर्व शिक्षा अभियान अंर्तगत मप्राशिप मुबंई या कार्यालयाच्या मार्गदर्शक सुचनेनुसार वाशिम जिल्हयातील शासकीय शाळा, स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या शाळा,शासन मान्य अनुदानित शाळा व अंशत अनंदानित शाळा (Udise data मध्ये नोंदणी केलेल्या संख्येनुसार) मोफत पाठयपुस्तके बालभारती पाठयपुस्तक मंडळ अमरावती यांचे मार्फत मोफत पुरविण्यात येतात. सदरची पाठयपुस्तके पाठयपुस्तक मंडळ अमरावती ते तालुका स्तराप्रर्यची वाहतूक राज्यस्तरावरून केल्या जाते व तालुकास्तर ते शाळास्तरावर म.प्रा. शि. प. मुबंई यांच्या पत्रानुसार रु १२००/-टन प्रमाणे आहे.

आर्थिक तरतूद-

राज्यस्तरावरून म. प्रा. शि. प. मुबंई कार्यालयाकडून सदरचा खर्च पाठयपुस्तक मंडळाला अदा केल्या जातो व त्या रक्कमेचा खर्च JV व्दारे कार्यालयास कळविण्यात येतो.

अ.क्र	पंचायत समिती	प्राथ + उच्च प्राथ एकुण मुले - मुली	एकुण मागणी पाठयपुस्तक संख्या	प्राप्त पाठयपुस्तके	वाटप	टक्केवारी	अभिप्राय
१	२	३	४	५	८		९
१	कारंजा	२२६२५	१२४६३८	१२४६३८	१२४६३८	१०० %	सदरचे पाठयपुस्तके प्राप्त झाली असुन शाळास्तरावर पोहच करण्यात आली आहेत.
२	मालेगांव	२२०८२	१२१६९८	१२१६९८	१२१६९८	१००%	
३	मंगरुळपीर	१९५४५	११०२५६	११०२५६	११०२५६	१००%	
४	मानोरा	१८३८९	९८११६	९८११६	९८११६	१००%	
५	रिसोड	२८५२९	१५८४०४	१५८४०४	१५८४०४	१००%	
६	वाशिम	३१५९३	१७८२५५	१७८२५५	१७८२५५	१००.००	
एकुण		१४२७६३	७९१३६७	७९१३६७	७९१३६७	१००	

मोफत गणवेश योजना सन 2017-18

- सर्व शिक्षा अभियान अंतर्गत जिल्हयातील इ.1 ली ते इ.8 वी च्या शासकिय व स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळांमध्ये शिक्षण घेत असलेल्या सर्व मुली, अनुसूचित जातीचे मुले, अनु सुचित जमातीची मुले तसेच दारिद्रय रेषेखालील सर्व संवर्गातील पालकांचे मुले यांना दोन मोफत गणवेश पुरविण्यात येतात.
- सदरच्या दोन गणवेशाकरीता प्रती विदयार्थी 400 रुपये प्रमाणे अनुदान शाळा व्यवस्थापन समितीमार्फत विदयार्थ्याच्या बँक खात्यात वितरीत करण्याच्या सूचना आहेत त्यानूसार विदयार्थ्यांचे बँक खाते उघडण्याकरीता गटशिक्षणाधिकारी ,केंद्र प्रमुख ,मुख्याध्यापक व शिक्षकांना सुचना दिल्यात.
- विदयार्थ्याच्या पालकांनी दोन गणवेश खरेदी केल्यानंतर त्याचे देयक शाळा व्यवस्थापन समितीस सादर केल्यानंतर विदयार्थ्याच्या बँक खात्यावर रक्कम वर्ग करण्यात येते.
- सन 2017-18 मध्ये पात्र लाभार्थी व त्यानूसार देय होणारे अनुदान यास प्रशासकीय मान्यता देण्यात आलेली आहे. सदर अनुदान शाळा स्तरावर वितरीत करण्यात आले आहे.
- सन 2017-18 मधील पात्र लाभार्थ्यांची संख्या खालीलप्रमाणे.

लाभार्थी	संख्या	मंजुर अनुदान	वितरीत रक्कम
एकुण	६२६०४	२५०४१६००	२५०४१६००

अंशकालीन निदेशक

Sr No	DESCRIPTION	PHYSICAL TARGET	FINANCIAL
१	PART TIME INSTRUCTORS	१६	२४.००

योजनेचे स्वरूप :-

महाराष्ट्र शासन निर्णय दिनांक ७ ऑक्टोबर २०१५ अन्वये इयत्ता ६ वी ते ८ वीचा पट १०० पेक्षा ज्यास्त आहे अशा स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळेमध्ये अतिथी निदेशक पथकाची स्थापना करणेबाबत शासनाने आदेशीत केले आहे विद्यार्थ्यांच्या सुप्त कला गुणांना वाव देण्यासाठी कला,कार्यानुभव व शारिरीक शिक्षण या विषयाचे अतिथी निदेशक नियुक्त करण्याच्या सूचना आहेत.

योजनेची कार्यवाही :-

जिल्हयातील जिल्हा परिषदेच्या इयत्ता ६ वी ते ८ वीच्या विद्याथ्याची पटसंख्या १०० पेक्षा ज्यास्त असलेल्या १४ शांळामध्ये ४२ अतिथी निदेशक पथकाची स्थापना करण्यात आलेली आहे.प्रतीतासिका रू. ५०/- प्रमाणे अतिथी निदेशकांना मानधन अनुज्ञेय आहे.सदरचे मानधन शाळा व्यवस्थापन समिती मार्फत अदा करण्यात येते.

आर्थिक तरतूद :-

जिल्हास्तरावरून निधी गटशिक्षणाधिकारी यांचे मार्फत शाळा व्यवस्थापन समितीस वितरीत करण्यात येतो. शाळा व्यवस्थापन समिती प्रत्यक्ष तासिकेप्रमाणे अतिथी निदेशकांच्या बॅंक खात्यावर मानधन अदा करतात. सदरचे मानधन शाळा व्यवस्थापन समिती मार्फत अदा करण्यात येते. (म.प्रा. शि. प. मुबंई यांचे परिपत्रक दिनांक २/८/२०१७)

पंचायत समिती निहाय निधी खालील प्रमाणे

अ.क्र	पंचायत समिती	कला निदेशक	खेळ व आरोग्य निदेशक	कार्यशिक्षण निदेशक	एकुण पदे	प्रति माह रु.५०००/- च्या मर्यादेत	खर्च करावयाची एकुण तरतुद प्रत्यक्ष निकषानुसार (एकुण ९ महिण्याकरीता)
१	वाशिम	३	३	३	९	५०००	४०५०००
२	कारंजा	६	६	६	१८	५०००	८१००००
३	मानोरा	१	१	१	३	५०००	१३५०००
४	मंगरुळपीर	३	३	३	९	५०००	४०५०००
५	रिसोड	१	१	१	३	५०००	१३५०००
	एकुण	१४	१४	१४	४२	५०००	१८९००००

शिक्षक प्रशिक्षण

Sr No	DESCRIPTION	PHYSICAL TARGET	FINANCIAL
१	TEARCH TREANING	५५०५	१०९.४८

योजनेचे स्वरूप :-

शालेय शिक्षण व क्रिडा विभाग यांच्या कडील दिनांक ९/७/२०१४ च्या शासन निर्णयास अनुसरूनशिक्षक प्रयिक्षणासाठी राज्यस्तरावर महाराष्ट राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद पूणे व जिल्हास्तरासाठी जिल्हा शैक्षणिक सातत्यपूर्ण व्यावसायिक विकास संस्था वाशिम यांची नोडल एजन्सी म्हणून मान्यता केली आहे.

योजनेची कार्यवाही :-

शासकीय शाळा, स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या शाळा,शासन मान्यता प्राप्त अनुदानित शाळेतील इ. १ ली ते ८ वी च्या वर्गास शिकविणाऱ्या शिक्षकांनी ऑनलाईन मागणी नोंदविल्यास शिक्षकांना प्रशिक्षण जिल्हा शैक्षणिक सातत्यपूर्ण व्यावसायिक विकास संस्था वाशिम (DIECPD) यांचे मार्फ दिल्या जाते.

आर्थिक तरतूद :-

विद्या प्राधिकरण पूणे यांच्या मार्गदर्शक सूचनेनुसार निधी जिल्हा शैक्षणिक सातत्यपूर्ण व्यावसायिक विकास संस्था वाशिम (DIECPD) यांचे कडे वर्ग केल्या जातो. जिल्हा शैक्षणिक सातत्यपूर्ण व्यावसायिक विकास संस्था वाशिम (DIECPD) प्रशिक्षणपूर्ण करून समायोजन जिल्हा स्तरावर सादर करतात.

अ .क्र	प्रशिक्षण संस्थेचे नाव	वर्ष	प्रशिक्षणाचे नाव	प्रशिक्षणार्थी संख्या	मंजूर तरतूद	खर्च रु.	निधी कोणकडे वर्ग केला
१	जिल्हा शैक्षणिक सातत्यपूर्ण व्यावसायिक संस्था वाशिम	२०१७-१८	पुर्नरचित प्राथ.शिक्षण अभ्यासक्रम इ.७वी	३९२१	१०९.४८	२.०७	निधी जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था वाशिम यांचेकडे वर्ग करण्यात आला आहे.
			मुलभूत वाचन क्षमता सुलभक प्रशिक्षण	५६		०.५६	
			मुलभूत वाचन क्षमता केन्द्रप्रमुख प्रशिक्षण	७४		२.९६	
			तालुका स्तरीय मुलभूत वाचन क्षमता प्रशिक्षण	११००		१८.३१	
			स्पोकन इंग्लिश तालुका स्तरीय प्रशिक्षण	८७५		४.३७	
			शिक्षणाची वारी	२००		०.८७	
			गणित संबोध केंद्रप्रमुखांचे प्रशिक्षण	८२		२.४६	
			गणित संबोध तालुकास्तरीय प्रशिक्षण	१११२		११.६७	
			उर्दु माध्यम शिक्षणाची वारी	९०		८२	
	एकुण				१०९.४८	४४.०९	

गटसाधन केंद्र अनुदान

अ. क्र.	पंचायत स×´ाती	BRC स्तरावर सादील अनुदान	BRC स्तरावर सादील अनुदान ´ाधून १०% डायट वा×श´ा यांना देणेबाबत.	BRC स्तरावर सभा व प्रवास अनुदान (प्रत्येकी रु ३००००/- प्र´ाणे अनुदान)	CRC स्तरावरील सादील अनुदान (प्रत्येकी रु १००००/- प्र´ाणे अनुदान)	CRC स्तरावरील सभा व प्रवास (प्रत्येकी रु १२०००/- प्र´ाणे अनुदान)	एकुण ×वतरीत करावयाचा अनुदान (३+५+६+७)
१	२	३	४	५	६	७	८
१	कारंजा	४५०००	५०००	३००००	१६X१००००=१६००००	१६X१२०००=१९२०००	४२७०००
२	´ालेगाव	४५०००	५०००	३००००	१२X१००००=१२००००	१२X१२०००=१४४०००	३३९०००
३	´ां.पीर	४५०००	५०००	३००००	१३X१००००=१३००००	१३X१२०००=१५६०००	३६१०००
४	´ानोरा	४५०००	५०००	३००००	११X१००००=११००००	११X१२०००=१३२०००	३१७०००
५	×रसोड	४५०००	५०००	३००००	१२X१००००=१२००००	१२X१२०००=१४४०००	३३९०००
६	वा×श´ा	४५०००	५०००	३००००	१४X१००००=१४००००	१४X१२०००=१६८०००	३८३०००
	एकूण	२७००००	३००००	१८००००	७८X१००००=७८००००	७८X१२०००=९३६०००	२१६६०००

समुह साधन केंद्र अनुदान

सदर अनुदान कार्यालयीन कामकाजासाठी केंद्र स्तरावर वितरीत करण्यात येते.

सादील :- १००००/- (सादील अनुदानाचा उपयोग समुह स्तरावरील स्टेशनरी ,झेरॉक्स ,विजबिल इतर आकस्मिक खर्चासाठी करण्यात येतो.)

बैठक व प्रवास भत्ता :- १२०००/- (सदर अनुदानामध्ये गट ,शहर साधन ,जिल्हास्तरावर आयोजीत बैठकासाठी तसेच समुह साधन स्तरावर आयोजीत बैठकासाठी सदर अनुदानाचा उपयोग करण्यात येतो.

एकुण :- २२०००/- प्रती समुह साधन स्तरावर अनुदान वितरीत करण्यात येते .

समुह साधन केंद्र अनुदान

अ.क्र.	पंचायत स×´ाती	BRC स्तरावर सादील अनुदान	BRC स्तरावर सादील अनुदान ´ाधून १०% डायट वा×श´ा यांना देणेबाबत.	BRC स्तरावर सभा व प्रवास अनुदान (प्रत्येकी रु ३००००/- प्र´ाणे अनुदान)	CRC स्तरावरील सादील अनुदान (प्रत्येकी रु १००००/- प्र´ाणे अनुदान)	CRC स्तरावरील सभा व प्रवास (प्रत्येकी रु १२०००/- प्र´ाणे अनुदान)	एकुण ×वतरीत करावयाचा अनुदान (३+५+६+७)
१	२	३	४	५	६	७	८
१	कारंजा	४५०००	५०००	३००००	१६X१००००=१६००००	१६X१२०००=१९२०००	४२७०००
२	´ालेगाव	४५०००	५०००	३००००	१२X१००००=१२००००	१२X१२०००=१४४०००	३३९०००
३	´ां.पीर	४५०००	५०००	३००००	१३X१००००=१३००००	१३X१२०००=१५६०००	३६१०००
४	´ानोरा	४५०००	५०००	३००००	११X१००००=११००००	११X१२०००=१३२०००	३१७०००
५	×रसोड	४५०००	५०००	३००००	१२X१००००=१२००००	१२X१२०००=१४४०००	३३९०००
६	वा×श´ा	४५०००	५०००	३००००	१४X१००००=१४००००	१४X१२०००=१६८०००	३८३०००
	एकूण	२७००००	३००००	१८००००	७८X१००००=७८००००	७८X१२०००=९३६०००	२१६६०००

शाळा व्यवस्थापन व्यस्थापन समिती सदस्यांचे प्रशिक्षण

Sr No	DESCRIPTION	PHYSICAL TARGET	FINANCIAL
१	SMCTREANING	४९३२	१४.८७

सर्व शिक्षा अभियान अंर्तगत सन २०१७-१८ मध्ये शाळा व्यवस्थापन व्यस्थापन समिती सदस्यांना प्रगत शैक्षणिक महाराष्ट कार्यक्रमाची दिशा समजावी व त्यातून लोकसहभाग वाढीस लागावा ,शाळा स्वंयअर्थपूर्ण व्हाव्यात आणि शाळांची गुणवत्ता वाढीस लागावी यासाठी शाळा व्यवस्थापन व्यस्थापन समिती सदस्यांना प्रशिक्षण दिल्या जाते.

योजनेचे उदिष्ट :-

१) मुलांच्या गुणवत्तेत वाढ करणे
२) जिल्हयातील सर्व शाळा प्रगत करणे
३) शाळा डिजीटल करणे
४) प्रगत शाळेकरिता समाजाचा जास्तीत जास्त सहभाग मिळविणे

योजनेची कार्यवाही :-

वरिल उदिष्ट डोळयासमोर ठेवून प्रगत झालेल्या शाळांना भेटी देवून तेथील कामकाजाचे अवलोकन करणे. त्याप्रमाणे आपल्या शाळेचे कामकाज करणे .

अ.क्र	पंचायत समिती	SMC संख्या	शाळा व्यवस्थापन सदस्य संख्या प्रत्येकी सहा	खर्च करावयाची एकुण तरतूद प्रत्यक्ष निकषानूसार	अभिप्राय
१	वाशिम	१५५	९३०	२७९०००	
२	मालेगांव	१३३	७९८	२३९४००	
३	रिसोड	१२२	६७२	२०१६००	
४	मंगरुळपीर	१२९	७७४	२३२२००	
५	कारंजा	१६१	९६६	२८९८००	
६	मानोरा	१३२	७९२	२३७६००	
एकुण		८२२	४९३२	१४७९६००	

शिक्षक अनुदान

शिक्षक अनुदान शासकीय ,स्थानीक स्वराज्य संस्थेचे शाळा ,अनुदानीत शाळां मधील इ.१ ली ते ८ वी शिक्षकांना सदर अनुदान प्रती शिक्षक ५००/- प्रमाणे देण्यात येते.

शिक्षक संख्या १ ते ८ :- ५१५५

एकुण रक्कम :- २५.७७ लाख

खर्च :- २५.७७ लाख

शाळा अनुदान

शाळा अनुदान शासकीय ,स्थानीक स्वराज्य संस्थेचे शाळा ,अनुदानीत खाजगी शाळांसाठी असून प्राथ व उच्च प्राथमिकसाठी स्वतंत्र शाळा अनुदान वितरीत करण्यात येते.

शाळा अनुदान १ ते ५ :- ५००० प्रमाणे - (१०८९ शाळा)

शाळा अनुदान ६ ते ८ :- ७००० प्रमाणे - (५९० शाळा)

एकुण शाळा संख्या :- १६७९

मंजुर अनुदान :- ९५.७५ लाख

खर्च :- ९५.७५ लाख

शाळा देखभाल अनुदान

निकष :- शाळा देखभाल अनुदान शासकीय ,स्थानीक स्वराज्य संस्थेचे शाळा इमारती असलेल्या शाळांना अनुदान वितरीत करण्यात येते

- ३ वर्गखोल्या असलेल्या शाळांना कमाल अनुदान :- ५०००/-
- ३ पेक्षा जास्त खोल्या असलेल्या शाळांना :- १०००० /-
- परंतु जिल्हयासाठी सरासरी प्रत्येक शाळेसाठी ७५००/- मर्यादेत सदर अनुदान वितरीत करण्यात येते.
- ३ वर्ग खोल्या शाळा संख्या :- ८२५
- ३ पेक्षा जास्त वर्ग खोल्या शाळा संख्या :- ३२१
- एकुण :- १४१६ मर्यादा ७५००/-
- मंजुर अनुदान ८५.९५ लाख
- खर्च अनुदान ८५.९५

अपंग समावेशित शिक्षण योजना

- केंद्र शासन पुरस्कृत सर्व शिक्षा अभियान योजना सन 2002-03 पासून सुरु असून जिल्हयात इयत्ता 1 ली ते 8 वी साठी समावेशित शिक्षण योजना राबविण्यात येत आहे. जिल्हयातील ग्रामिण , दुर्गम , अतिदुर्गम, निमशहरी, व शहरी भागातील विशेष गरजा असणा-या अंशतः (लो-व्हिजन), पुर्णतः अंध, वाचादोष, कर्णदोष, अस्थिव्यंग, मतिमंद, स्वमग्न, मस्तिष्क पक्षघात, बहुविकलांग, अध्ययन अक्षमता, बधीरांध असे 6 ते 18 वयोगटातील बालकांचा शोध घेण्यात येतो.
- इयत्ता 1 ली ते 8 वी च्या विशेष गरजा असणा-या 6 ते 18 वयोगटातील बालकांना शिक्षणाच्या मुख्य प्रवाहात आणण्याकरीता नजिकच्या नियमित शाळेत प्रवेशित करुन सर्व विदयार्थ्यांबरोबर नियमित शाळेतच वर्ग शिक्षकामार्फत अध्यापन कार्य व अध्यापनातील अडचणीच्या वेळी विशेष शिक्षकांमार्फत वर्ग शिक्षकांना मार्गदर्शन देण्यात येते.
- जिल्हयातील विशेष गरजा असलेले मुलांचा शोध घेऊन शाळास्तरावर ते जिल्हास्तरावर विविध शिबीरांचे आयोजन करण्यात येते. सदर शिबीरामध्ये 6 ते 14 वयोगटातील अपंग विदयार्थ्यांकरीता साहित्य साधने-(व्हिलचेअर, ट्रायसिकल, कॅलिपर, अंधकाठी, ब्रेलपाटी, ब्रेलकीट,सिपीचेअर, श्रवणयंत्र,MRकिट, वॉकर, डेझीप्लेअर इत्यादी साधने सुविधा पुरविण्यात येतात. विशेष शिक्षकांमार्फत अध्यापन, अपंग विदयार्थ्यांचे नियमित शाळेत समावेशन व त्यांच्या गरजेनूसार मदतनीस भत्ता, प्रवासभत्ता, ब्रेल बुक, लार्ज प्रिन्ट पुस्तके उपलब्ध करुन दिली जातात.
- कर्मचारी- समावेशित शिक्षण उपक्रमांतर्गत -जिल्हा समन्वयक-1, सक्षमीकरण समन्वयक -2,विशेषतज्ञ-12 (गटस्तर) व फिरते विशेष शिक्षक - 31(गटस्तर) असे एकूण 46 कर्मचारी कार्यरत आहेत.

अपंग समावेशित शिक्षण योजना

अपंग समावेशित शिक्षण उपक्रमांतर्गत इ. 1 ली ते 8 वी इयत्तेत शिकणा-या विशेष गरजा धारक विद्यार्थ्यांना सदर योजनेचा लाभ.

1) विशेष गरजा धारक विद्यार्थ्यांचा प्राथमिक शिक्षक व विशेष शिक्षकांमार्फत सर्वेक्षण,

2) नियमित शाळेत प्रत्येक विशेष गरजा असलेल्या बालकाला दाखल करणे.

3) विशेष शिक्षकामार्फत अध्यापन करणे.

4) वैद्यकिय व शैक्षणिक सहाय्यभूत सेवा पुरविणे.

5) प्रत्येक विशेष गरजा असलेल्या बालकाला शिक्षणाची समानसंधी देणे.

6) समावेशित शिक्षणाची सुविधा उपलब्ध करुन देणे.

समावेशित शिक्षण

समावेशित शिक्षण उपक्रमांकरीता सन २०१७-१८ साठी १०३.४७ लाख तरतुद मंजुर आहे.मंजुर तरतुदीमधुन समावेशित शिक्षण उपक्रमाकरीता खालीलप्रमाण उपक्रमनिहाय तरतुद खर्ची पडली आहे.

१) शिबीरे :- तालुकास्तरावर विशेष गरजा असणाऱ्या विद्यार्थ्यासाठी शिबीरे आयोजीत करण्यासाठी प्रती तालुका रूपये २००००/- याप्रमाणे गटशिक्षणाधिकारी यांना तालुकास्तरावर शिबीरे आयोजीत करण्यासाठी एकुण रूपये १.२० लाख तरतुद वितरीत करण्यात आली आहे.

२) साहीत्य साधने व उपकरणे :- विशेष गरजा असणाऱ्या विद्यार्थ्यांना आवश्यक असणारे साहीत्य साधने व उपकरणे देण्याचे अनुषंगाने अलीम्को तज्ञांमार्फत मोजमाप शिबीर आयोजीत करून त्यामधुन संदर्भित झालेल्या विद्यार्थ्यांना साहीत्य साधने व उपकरणे पुरविण्यासाठी रूपये ५.४७९७३/- अलीम्को जबलपुर यांना धनाकर्षाव्दारे अदा करण्यात आले.

समावेशित शिक्षण

३) **मदतनिस व परिवहन भत्ता :-** विशेष गरजा असणाऱ्या तीव्र स्वरूपातील विद्यार्थ्यांना नियमित शाळेत ये -जा करण्यासाठी दरमहा रूपये २५० /- प्रमाणे दहा महिण्याकरीता मदतनिस भत्ता व ज्या गावामध्ये विद्यार्थ्यांचे इयत्तेप्रमाणे शाळा उपलब्ध नसल्यास व शहरी भागात शाळेचे अंतर अधिक असल्यास शाळेत ये -जा करण्यासाठी दरमहा रूपये २५० /- प्रमाणे दहा महिण्याकरीता परिवहन भत्ता या करीता गटशिक्षणाधिकारी यांना तालुकास्तरावर एकुण रूपये ६.९० लाख तरतुद वितरीत करण्यात आली आहे.

४) **प्रशिक्षण :-** अध्यापन तंत्र पध्दती विकसन प्रशिक्षणासाठी रूपये २.९३६०० /- व पालक प्रशिक्षणासाठी रूपये ५९०००/- असे एकुण ३.५२६००/- जिल्हा शैक्षणिक सातत्यपुर्ण व्यावसायीक विकास संस्था वाशिम यांना वितरीत करण्यात आली आहे.

५) **विशेष शिक्षकांचे वेतन :-** वर्ग शिक्षकांना अध्यापन सहाय्य व मार्गदर्शन तसेच विद्यार्थ्यांना अध्यापन सहाय्य व मार्गदर्शन करण्यासाठी कार्यरत 39 विशेष शिक्षकांना मासिक रूपये २१५००/- प्रमाणे एकुण रूपये ५४.४२५५९ /- खर्ची पडले आहे.

उपरोक्तप्रमाणे उपक्रमनिहाय माहे फेब्रुवारी २०१८ अखेरपर्यंत एकुण रूपये ७१.५3932 खर्च झाला आहे.

बांधकाम

No.	DESCRIPTION	2017-18				upto 2017-18			
		Target	Complete	In Pro.	Not Started	Target	Complete	In Pro.	Not Started
1	URC					0	0	0	0
2	BRC					6	6	0	0
3	CRC					32	32	0	0
4	NEW PRIMARY					32	32	0	0
5	BUILDINGLESS PRIMARY					31	31	0	0
6	DELAB PRIMARY	14	0	7	7	56	42	7	7
A	SUB TOTAL PRIMARY	14	0	7	7	119	105	7	7
7	NEW UPPER PRIMARY					0	0	0	0
8	UPPER PRIMARY IN 08-09-ACR@2					0	0	0	0
9	UPPER PRIMARY IN 09-10-ACR@2					0	0	0	0
10	BUILDINGLESS UPP. PRIMARY					3	3	0	0
11	DELAB UPP. PRIMARY					26	26	0	0
B	SUB TOTAL UPP. PRIMARY	0	0	0	0	29	29	0	0
12	ADDITIONAL CLASS (Rural)	5	0	4	1	1252	1208	43	1
13	ADDITIONAL CLASS (Urban)					324	313	11	0
14	ADDITIONAL CLASS(Hill area)					1	0	1	0
15	ACR for Integrated Class-V					1	0	1	0
16	ACR for Integrated Class-VIII					0	0	0	0
17	ACR Dialiapated Building					0	0	0	0
C	TOTAL ACR (Exculding NPS) 5 to 17	19	0	11	8	1694	1623	63	8

बांधकाम

18	COMMON TOILETS					229	215	14	0
19	GIRLS TOILETS					174	162	12	0
20	Dys Functional Boys					0	0	0	0
21	Dys Functional Girls					0	0	0	0
22	WATER SUPPLY					156	156	0	0
23	BOUNDRY WALL					10	10	0	0
24	ELECTRIFICATION					603	603	0	0
25	AUGUMENTATION OF BRC					6	6	0	0
26	MAJOR REPAIR PRI.	10	0	9	1	108	98	9	1
27	MAJOR REPAIR UPP. PRI.	1	0	1	0	43	42	1	0
28	LIBRARY(PRY)					0	0	0	0
29	REFURBISHING UNUSED OLD BLDGS.					0	0	0	0
30	Construction of residential Hostel					0	0	0	0
31	Ramps					83	83	0	0
	TOTAL OF 1 TO 30	30	0	21	9	3176	3068	99	9

व्यवस्थापन (Management)

व्यवस्थापन अंतर्गत ६३.०१ मजुर आहे.

सदर अनुदानामध्ये सशिअ अंतर्गत कर्मचाऱ्यांचे

- पगार ,
- प्रवास भत्ता ,
- सादील ,
- दुरध्वनी देयक ,
- कार्यालयीन किरकाळे खर्च इत्यादी करण्यात येतो.

खर्च :- ६०.६६

ধন্যবাদ

शिक्षण विभाग प्राथ

जिल्हा परिषद,वाशिम

सुस्वागतम्

शालेय पोषण आहार योजना

मध्यान्ह भोजन योजना
Mid-day Meal Scheme

शालेय पोषण आहार योजना प्रस्ताविक

- भारत सरकारने शालेय पोषण आहार योजना सन १९९५-९६ मध्ये सुरू केली.
- ही योजना वर्ग १ ते ८ पर्यंतच्या विद्यार्थ्यांसाठी राबविण्यात येते.
- उद्देश :- शिक्षणाचे सार्वत्रीकरण,विद्यार्थ्यांना पौष्टीक आहार देणे. विद्यार्थ्यांची शाळेमधील उपस्थिती वाढवीणे.
- वर्ग १ ते ५ वी या प्राथमिक वर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी ४५० उष्मांक आणि १२ ग्रॅम प्रथिने युक्त आहार तसेच वर्ग ६ ते ८ उच्च प्राथमिक वर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी ७०० उष्मांक आणि २० ग्रॅम प्रथिने युक्त आहार देण्यात येतो.
- या योजने अंतर्गत केंद्र शासनाकडुन प्रति दिन प्रती विद्यार्थी प्राथमिक वर्गासाठी १०० ग्रॅम
- उच्च प्राथमिक वर्गासाठी १५० ग्रॅम तांदुळ पुरविण्यात येतो.
- तसेच पुरक आहार देण्यात येतो पुरक आहारामध्ये केळी, बिस्कीट, इत्यादी उपलब्धते नुसार देण्यात येतात.
- १९९५ पासुन योजना राज्यामध्ये राबविण्यात येत आहे. मा. सर्वोच्च न्यायालयाने सन २००1 रोजी पोषण आहार विद्यार्थ्यांना तांदुळ देण्याऐवजी शिजविलेला आहार देण्यात यावा असे आदेश दिलेले आहेत तेंव्हा पासुन आहार शिजवून दिल्या जातो.

- राज्यामध्ये सन २००८-०९ पासुन उच्च प्राथमिक वर्ग ६ ते ८ करीता लागु करण्यात आली आहे.
- वर्ग १ ते ५ वी या प्राथमिक वर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी ३.५० रुपये वर्ग ६ ते ८ उच्च प्राथमिक वर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी ५.२० रुपये प्रति दिन प्रति विद्यार्थी खर्च करण्यात येतो.
- शालेय पोषण आहार योजने करीता केंद्र शासन ६०% तर राज्य शासन ४०% या प्रमाणात खर्च करते.
- शालेय पोषण आहार योजना जिल्हा परिषदेच्या सर्व शाळा, नगर परीषदेच्या सर्व शाळा, खाजगी अनुदानीत शाळांमध्ये राबविल्या जाते.
- PAB नुसार वाशिम जिल्हयात एकुण शाळा संख्या (१११०) व विद्यार्थी संख्या ११२६४८ एवढे लाभार्थी आहेत. एकुण २१११ स्वयंपाकी तथा मदतनीस यांचे मार्फत शाळांमध्ये आहार शिजवून देण्यात येतो.

नियंत्रण

- शालेय पोषण आहार योजनेवर नियमीत व सातत्याने नियंत्रण ठेवणे.
- जिल्हा / गटस्तरावरील अधिकाऱ्यांचे नियमीत शाळा भेटी , मासिक सभा, व नियमीत शालेय पोषण आहाराची तपासणी करावी. जिल्हा स्तरावरुन शिक्षणाधिकारी प्राथ. यांनी या बाबत खात्री करावी.
- शाळा व्यवस्थापन समिती, माता-पालक संघ, व गावातील नागरीक यांचा सहभाग नियंत्रणा करीता घेणे आवश्यक असल्याने या बाबत त्यांना जाणीव करुन द्यावी.

शालेय परिसर स्वच्छता

- शालेय परिसरामध्ये सांडपाणी/ साचलेल्या पाण्याचे खड्डे नसावेत, घाण नसावी.
- शालेय परिसर स्वच्छ ठेवणे कोणत्याही प्रकारची घाण अनावश्यके तण वर्गीय गवत जसे गाजर गवत, तरोटा, इ.परीसरामध्ये वाढू देवू नयेत.
- शालेय शौचालय ,मुत्रीघर हे किमान आठवडयातून दोन वेळा स्वच्छ करण्याची काळजी. स्वच्छ करण्याकरीता जंतुनाशकाचा वापर करावा. व जंतुनाशक विषारी नाहीत याची खात्री करावी, जैविक पध्दतीचे जंतुनाशकाचा वापर करावा.
- परीसरातील घन कचऱ्याची विल्हेवाट दररोज करावी.
- तसेच परीसर स्वच्छ ठेवण्याकरीता कचरा पेट्या ठेवण्यात याव्यात.
- विद्यार्थ्यांना कचरा पेटीचा वापर करण्याबाबत प्रबोधन करावे.

अन्न स्वच्छता प्रशिक्षणा बाबत व्हिडीओ

Hazards - Hindi - YouTube

स्वयंपाकगृह स्वच्छता

- स्वयंपाकगृह आठवडयातून एक वेळा स्वच्छ पाण्याने धुवून/पूसन काढावे.
- स्वयंपाकगृहातील फरशी ,छत आणी भिंती स्वच्छ ठेवण्या करीता महिन्यातून किमान दोन वेळ झाडून काढावे.

- स्वयंपाकगृहामध्ये जाळे होणार नाहीत याची काळजी घ्यावी.
- शक्यतोवर स्वयंपाकगृह स्वच्छतागृहाच्या जवळ नसावे.
- अन्न शिजविण्याच्या भांडयावर झाकण ठेवावे.
- संशयास्पद,ओळख नसलेले व्यक्ती स्वयंपाकगृहामध्ये प्रवेश करणार नाहीत याची दक्षता घ्यावी.
- आहार शिजविण्याचे भांडे आहार शिजविण्या अगोदर व नंतर साबणाने भांडी घासणीने स्वच्छ धुवावेत.
- उरलेले अन्न शोष खड्यात विल्हेवाट होईल याचे नियोजन कराव.परंतू त्यापासुन दुर्गंधी पसरणार नाही याची सुध्दा काळजी घ्यावी.
- आहार शिजविण्यापूर्वी भाजीपाला स्वच्छ पाण्याने धुवून घ्यावा. आणी धुतल्यानंतर भाजीपाला चिरण्यात यावा, भाजीपाला चिरल्यानंतर धुवू नये. जेणेकरुन त्यातील जिवनसत्वांचा नाश होणार नाही .

पिण्याच्या पाण्याची स्वच्छता

- शक्यतो पिण्याच्या पाण्याकरीता वॉटर फिल्टर असावेत.
- पिण्याचे पाणी स्वच्छ राहण्याकरीता क्लोरीनचा वापर करावा.
- पिण्याचे पाणी स्वच्छ असावे. तसेच अन्न शिजविण्या करीता स्वच्छ पाण्याचा वापर करावा.
- पिण्याचे पाण्याची टाकी/ हौद आठवडयातून किमान दोन वेळा स्वच्छ धुवावेत.
- शाळांमध्ये बोरवेल,विहीर,हातपंप इत्यादी पासुन पाणी पुरवठा होत असतो.
- गावातील सरपंच /पोलीस पाटील यांचे मदतीने ग्रामसेवकाकडुन /आरोग्य सेवकाकडुन पाण्यामध्ये ब्लिचींग पावडर टाकुन घ्यावी.
- ग्रा.पं. अंतर्गत पिण्याचे पाणी,स्वच्छता ईत्यादी बाबत स्वच्छता दुत, आरोग्य सेवक यांचेशी संपर्क करुन महिन्यातून एकदा स्वच्छते बाबत प्रबोधन कार्यक्रम आयोजी त करावा.

वैयक्तीक स्वच्छता

- प्रथम अन्न शिजविणाऱ्या स्वयंपाकी / मदतनीस यांनी वेळोवेळी आपले हात साबणाने व स्वच्छ पाण्याने धुवावेत.
- अन्न शिजविणाऱ्या स्वयंपाकी / मदतनीस यांनी आपल्या हाताची नखे वाढु देवू नयेत तसेच नेलपॉलीशचा वापर करु नये.
- तसेच स्वयंपाक्यांनी आपली केस नियमीत विचंरलेली असावीत. स्वयंपाकगृहाता केस न विंचरण्या बाबत सुचना द्याव्यात.
- स्वयंपाकी तथा मदतनीस यांना संसर्गजन्य रोगाची लागण झाल्यास त्यांना बरे होई पर्यंत आहार शिजवून देण्यास मनाई करुन तात्पुरती व्यवस्था करावी.
- स्वयंपाकी यांनी आहार शिजवितांना धुम्रपान,मद्यपान करु नये.
- आहाराची चव घेण्याकरीता चमच्याचा वापर करुन काढावे हाताचा वापर करु नये.
- मुलांनी जेवण्यापुर्वी व जेवणानंतर हँडवॉशने स्वच्छ हात धुवावेत.
- हाताची नखे वाढु देवू नयेत.

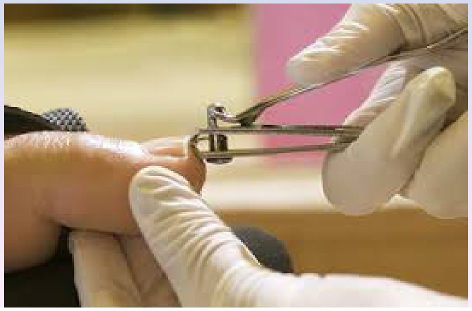

धान्य साठवुणूकी बाबत स्वच्छता

- पुरवठाधारकाकडुन माल ताब्यात घेतांना मुख्याध्यापकांनी माल मोजून व चांगल्या प्रतीचा असल्याची खात्री करुनच ताब्यात घ्यावा.व त्याची नोंद साठानोंदवहीमध्ये करावी.
- धान्य साठविण्यासाठी चांगल्या दर्जाच्या कोठ्या,बरणी वापरण्याची दक्षता घ्यावी.
- उदींर,घुस,किटके,झुरळ,डास ,पाली इत्यादी अन्न साठवण्याच्या येणार नाहीत याची दक्षता घ्यावी.
- दाळी , तेल,मसाल्याचे पदार्थ इत्यादी ठेवण्याकरीता चांगल्या बरणी वापराव्यात याव्यात.
- तेलाची साठवण किटकानाशके असलेल्या कॅनमध्ये करु नये,या करीता तेल साठविण्याच्या कॅनचाच वापर करावा.
- वापरण्यात येणाऱ्या बरण्या,कोठ्या स्वच्छ ठेवाव्यात तसेच महिन्यातून एकदा स्वच्छ करुन घ्याव्या.
- धाण्य साठविण्याच्या जागी औषधी, रासायनीक औषधी, जळतन, इत्यादी ठेवू नयेत ते इतर सुरक्षीत ठिकाणी ठेवावेत.
- तांदळाची पोती अस्ताव्यस्त पडलेली असु नयेत, ती व्यवस्थीत थप्पी लावलेली असावे.
- पाऊस/आग यापासुन बाधा पोहचणार नाही याची दक्षता घ्यावी. जेणेकरुन तांदळाची पोती दाळी व इतर साहित्य खराब होणार नाही याची दक्षता घ्यावी, तसेच धाण्य साठवणुकीच्या ठिकाणी अग्निशमण यंत्र रिफील करुन ठेवावे तसेच वाळुन भरलेल्या बादल्या ठेवण्यात याव्या.

धान्य साठवण

खरकटे /शिल्लक अन्नाची विल्हेवाट

- विद्यार्थ्यांनी शिल्लक ठेवलेले अन्न साठविण्या करीता डस्टबिनचा वापर करावा. खरकटे अन्न, विद्यार्थी जेवण करतांना खाली पडलेले अन्न इत्यादी अन्नाची विल्हेवाट मदतनीस / स्वयंपाकी यांचेकडुन तात्काळ करुन घ्यावी, त्यामुळे घाण,माशा होणार नाहीत.
- शालेय परीसराच्या दुरवर शोष खड्डा करुन त्यामध्ये शिल्लक व खरकट्या अन्नाची विल्हेवाट लावावी.
- तसेच अन्नापासुन शालेय परीसरामध्ये व इतर ठिकाणी दुर्गंधी पसरणार नाही,पर्यावरण दुषीत होणार नाही याची दक्षता घ्यावी.
- गुरे- जनावरे,पशु,पक्षी हे अन्न खाणार नाहीत याची दक्षता घ्यावी.

भांडी स्वच्छता

- आहार शिजविण्याकरीता वापरण्यात येणारे भांडी आहार शिजविण्यापुर्वी व आहार शिजविल्यानंतर स्वच्छ पाण्याने साबणाने व घरगुती वापरात येणाऱ्या घासणीचा वापर करुन स्वच्छ करावीत.
- आहार शिजवितांना काही अन्न हे काठाला चिटकलेले असते ते अन्न व्यवस्थित साफ करावे.
- अन्न शिजविण्याच्या भांड्यावरचे झाकण सुध्दा स्वच्छ धुवावे. तसेच त्यामध्ये वापरण्यात येणारा झारा, सराटा, हे स्वच्छ धुवावे.
- विद्यार्थ्यांचे जेवणाचे ताटे / पाणी पिण्याचे ग्लास स्वच्छ असणे आवश्यक असल्याची खात्री करुनच आहार खाण्याकरीता वापरावित.

आहार वितरण करण्याची पध्दत व घ्यावयाची काळजी

- आहार वितरीत करावयाच्या किमान अर्धा तास अगोदर शिक्षक,पालक, शाळा व्यवस्थापन समिती सदस्य, गावातील सज्जन व्यक्ती यांनी आहाराची चव घेवू नये तर पोटभर आहार सेवन करावा. व त्या बाबतची नोंद चव नोंदवहीमध्ये घेण्यात यावी.
- आहार वितरीत करण्यापुर्वी ताटे स्वच्छ असावी.
- विद्यार्थ्यांनी हात हॅंडवॉशने धुतल्याची खात्री करावी.
- आहार वितरीत करतांना मुलांना रांगेत बसवावे,जेणे गोंधळ होऊन गरम अन्न अंगावर पडणार नाही व त्यामुळे दुर्घटना होणार नाही.
- आहार वितरीत करतांना मुख्याध्यापक/शिक्षक यांनी आपल्या उपस्थितीमध्ये आहार वितरण करावा. स्वयंपाकी / मदतनीस यांना परस्पर आहार वितरण करण्यापासुन बाध्य करावे.

आग दुर्घटना होऊ नये याबाबत घ्यावयाची काळजी

- शालेय पोषण आहार शाळांमध्ये दोन प्रकारे शिजविण्यात येतो.
- १) चुलीचा वापर २) गॅस वापर
- चुलीचा वापर होणाऱ्या शाळांमध्ये जळणाकरीता वापरण्यात येणारे लाकुड चुली पासुन दुर ठेवावे.
- गॅस सिलेंडरचे रेग्युलेटर वापरानंतर बंद झाल्याची खात्री करावी.
- शाळेतील अग्निशमन यंत्र रिफील आहे, सुव्यवस्थीत असल्याची वेळोवेळी खात्री करावी तसेच वाळुच्या बकेट भरुन ठेवाव्यात.जेणे करुन दुर्घटना घडल्यास तात्काळ उपयोग करता येईल.

अन्न विषबाधा

- जर आहार विषारी, शिळे अन्न , खराब व जेवणा लायक नाही याची खात्री केल्यानंतर ते वितरीत विद्यार्थ्यांना वाटप करु नये.
- विषबाधीत अन्न खुल्या जागेमध्ये फेकु नये.जेणेकरुन कुत्रे,मांजर, जनावरे,किंवा पक्षी यांना बाधा पोहचणार नाही.
- मुदत संपलेल्या धाण्यादी मालाचा वापर करु नये, या बाबत तात्काळ वरीष्ठांना कळवावे.
- आहाराचा नमुना प्रयोगशाळेमध्ये तपासणी करीता पाठवावे.
- विषबाधा झाल्यास त्वरीत जवळील पोलीस स्टेशन,प्राथ आरोग्य केंद्र, जिल्हा तालुका पातळीवरील कार्यालयांना कळवुन मदत घ्यावी.
- जर विद्यार्थी शिक्षक,पालक,स्वयंपाकी यांनी आहाराची चव घेतल्यानंतर उलटी,डोकेदुखी,संडास इतर त्रास झाल्यास त्यांना जवळच्या प्राथमिक आरोग्य केंद्रात / दवाखान्यात न्यावे.
- विषबाधा झाल्यास उलटी करणे हा प्रथमोपचार आहे. तसेच जेवणानंतर उलटी झाल्यास अन्न दुषित असल्याचे ओळखता येते.

शालेय पोषण आहार योजना दुर्घटना व्हीडीओ

oison video mdm.mp

शालेय पोषण आहार योजना दुर्घटना व्हीडीओ

poison vide.

शालेय पोषण आहार योजना दुर्घटना व्हीडीओ

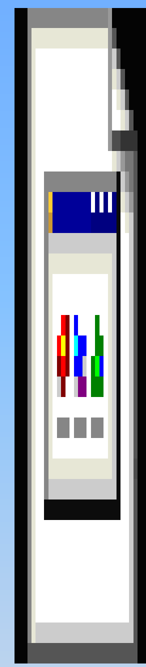

er deadly school fo

दुर्घटना घडल्यास करावयाचे अत्यावश्यक दुरध्वनी क्रमांक

- शाळेच्या दर्शनी भागावर अत्यावश्यक फोन नंबर लिहुन ठेवावे.
- नजिकच्या आरोग्य केंद्राचा फोन नंबर वैद्यकीय अधिकाऱ्यांचे नाव व मोबाईल क्रमांक लिहावा.
- अग्निशमन दलाचा फोन नंबर
- नजिकच्या पोलीस स्टेशनचा फोन नंबर
- मा.जिल्हाधिकारी कार्यालयातील आपत्ती व्यवस्थापन कार्यालयाचा फोन नंबर
- मा.मुख्य कार्यकारी अधिकारी कार्यालयाचा फोन नंबर
- मा.शिक्षणाधिकारी कार्यालयाचे फोन नंबर
- गटशिक्षणाधिकारी / अधिक्षक शा.पो.आ.यांचा दुरध्वनी क्रंमाक
- जिल्हास्तरावरील, तालुकास्तरावरील सेवाभावी संस्थेमार्फत चालविण्यात येणाऱ्या रुग्णवाहिकेचे फोन क्रमांक शाळेत दर्शनी भागात लावावेत लिहुन ठेवावेत.

शालेय पोषण आहार योजना जेवण करतांना

- **इंधन व भाजीपाला देयक अदा करण्याची पध्दत :-**

मा. शिक्षण संचालक महाराष्ट्र राज्य पुणे यांचे कडून विविध बाबीकरिता अनुदान प्राप्त होते. अनुदान वितरित करण्याची पध्दत खालील प्रमाणे दिनांक ०३/११/२०१६ रोजीच्या मा. आयुक्त यांचे पत्रानुसार सर्व देयक जिल्हास्तरावरुन अदा करण्यात येतात सरल पोर्टलवरील MDM या विडोंवर सर्व शाळांनी दररोज लाभार्थी संख्या भरावयाची असते लाभार्थी भरावयाची पध्दत

१) ॲप व्दारे

२) एस.एम. एस व्दारे

३) वेबसाईटवर लॉगीन करुन

वरिल एका पध्दतीने मुख्याध्यापक लाभार्थी संख्या वेबसाईटवर नोंदवितात वेबसाईटवर नोंदविलेल्या लाभार्थी संख्येच्या आधारावर जिल्हा लॉगीन वरुन ऑनलाईन देयक बनविण्यात येतात सदर देयक शिक्षण विभागातून तपासणी करुन तालुकास्तरावरुन मुख्याध्यापक चे खाते क्रमांकाची यादी मागवीण्यात येत. मा. मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी यांचे मार्फत अंतिम मंजुरी करिता मा. मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांचेकडे पाठविण्यात येतात. अंतीम मंजुरी नंतर वित्त विभागामार्फत RTGS व्दारे मुख्याध्यापक व शाळा व्यवस्थापन समिती अध्यक्ष यांचे संयुक्त खातामध्ये जमा करण्यात येतात.

अ.क्र	बाब	वर्ग १ ते ५		एकुण	वर्ग ६ ते ८		एकुण	एकुण खर्च मर्यादा	
		केंद्र	राज्य		केंद्र	राज्य		१ ते ५	६ ते ८
१	इंधन भाजीपाला	०.९१	०.६०	१.५१	१.३०	०.८७	२.१७	४.१३	६.१८
२	धान्यादी माल	१.५७	१.०५	२.६२	२.४१	१.६०	४.०१		

- **<u>स्वयंपाकी मदतनिस देयक अदा करण्याची पध्दत</u>** :-

दिनांक ०२ फेब्रुवारी २०११ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार प्रतिविद्यार्थी स्वयंपाकी मदतनिस खालील प्रमाणे

अ.क्र	तपशिल	केंद्र हिस्सा ६०%	राज्य हिस्सा ४०%	एकुण मानधन
१	२५ विद्यार्थ्यापर्यंत १ मदतनिस/स्वयंपाकी	६००	४००	१०००
२	२६ ते १९९ विद्यार्थ्यापर्यंत २ मदतनिस / स्वयंपाकी	६००	४००	१०००
३	२०० ते २९९ विद्यार्थ्यापर्यंत ३ मदतनिस / स्वयंपाकी	६००	४००	१०००
४	३०० ते ३९९ विद्यार्थ्यापर्यंत ४ मदतनिस / स्वयंपाकी	६००	४००	१०००
५	४०० ते ४९९ विद्यार्थ्यापर्यंत ५ मदतनिस / स्वयंपाकी	६००	४००	१०००
६	५०० ते ५९९ विद्यार्थ्यापर्यंत ६ मदतनिस / स्वयंपाकी यापमाणे मदतनिस नेमण्यात येतात.	६००	४००	१०००

शालेय सत्राच्या आरंभी विद्यार्थी संख्येच्या प्रमाणात स्वयंपाकी मदतनिस यांची नेमणूक शाळा व्यवस्थापन समिती मार्फत किंवा बचत गटामार्फत करण्यात येते. नेमणुकी नंतर त्यांचेकडून १०० रु चे बॉन्ड पेपरवर करारनामा करण्यात येतो स्वयंपाकी मदतनिस यांना १००० रु प्रमाणे मानधन देण्यात येते. स्वयंपाकी मदतनिस देयक गटशिक्षणाधिकारी यांचे स्वाक्षरीने मा.शिक्षणाधिकारी यांचेकडे सादर करण्यात येतात. मा. शिक्षणाधिकारी यांचे कार्यालयात तपासणी अंती मा. मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी यांचे मार्फत मा. मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांचेकडे अंतिम मंजुरीकरिता पाठविण्यात येतात. मंजुरी अंती मानधन RTGS व्दारे स्वयंपाकी मदतनिस यांचे वैयक्तीक खात्यामध्ये वर्ग करण्यात येतात.

साप्ताहिक नियोजन शालेय पोषण आहार सन २०१७-१८

शालेय पोषण आहार योजना जि.प. वाशिम,

सुधारीत साप्ताहिक नियोजन सन २०१७-१८ (ग्रामीण) डिसेंबर २०१७ पासुन लागु करण्यात यावा.

अ.क्र	वार	इयत्ता	शिजवावयाचा तपशिल							
१	सोमवार	इ. १ ते ५	मुगदाळ खिचडी - २० ग्रॅम	तेल - ५ ml	मिठ - ३ ग्रॅम	हळद - ०.४ ग्रॅम	मिरची पावडर - ०.५ग्रॅम	जिरे - ०.५ ग्रॅम	मोहरी -०.५ ग्रॅम	मसाला - ०.५ ग्रॅम
		इ. ६ ते ८	मुगदाळ खिचडी - ३० ग्रॅम	तेल - ७.५ ml	मिठ - ४ ग्रॅम	हळद - ०.८ ग्रॅम	मिरची पावडर - ०.७ ग्रॅम	जिरे - ०.७ ग्रॅम	मोहरी -०.७ ग्रॅम	मसाला - ०.७ ग्रॅम
२	मंगळवार	इ. १ ते ५	मटकी उसळ भात -२० ग्रॅम	तेल - ५ ml	मिठ - ३ ग्रॅम	हळद - ०.४ ग्रॅम	मिरची पावडर - ०.५ग्रॅम	जिरे - ०.५ ग्रॅम	मोहरी -०.५ ग्रॅम	मसाला - ०.५ ग्रॅम
		इ. ६ ते ८	मटकी उसळ भात -३० ग्रॅम	तेल - ७.५ ml	मिठ - ४ ग्रॅम	हळद - ०.८ ग्रॅम	मिरची पावडर - ०.७ ग्रॅम	जिरे - ०.७ ग्रॅम	मोहरी -०.७ ग्रॅम	मसाला - ०.७ ग्रॅम
३	बुधवार	इ. १ ते ५	मसुरदाळ खिचडी/तुरदाळ २० ग्रॅम	तेल - ५ ml	मिठ - ३ ग्रॅम	हळद - ०.४ ग्रॅम	मिरची पावडर - ०.५ग्रॅम	जिरे - ०.५ ग्रॅम	मोहरी -०.५ ग्रॅम	मसाला - ०.५ ग्रॅम
		इ. ६ ते ८	मसुरदाळ खिचडी/तुरदाळ -३० ग्रॅम	तेल - ७.५ ml	मिठ - ४ ग्रॅम	हळद - ०.८ ग्रॅम	मिरची पावडर - ०.७ ग्रॅम	जिरे - ०.७ ग्रॅम	मोहरी -०.७ ग्रॅम	मसाला - ०.७ ग्रॅम
४	गुरुवार	इ. १ ते ५	मुगदाळ खिचडी - २० ग्रॅम	तेल - ५ ml	मिठ - ३ ग्रॅम	हळद - ०.४ ग्रॅम	मिरची पावडर - ०.५ग्रॅम	जिरे - ०.५ ग्रॅम	मोहरी -०.५ ग्रॅम	मसाला - ०.५ ग्रॅम
		इ. ६ ते ८	मुगदाळ खिचडी - ३० ग्रॅम	तेल - ७.५ ml	मिठ - ४ ग्रॅम	हळद - ०.८ ग्रॅम	मिरची पावडर - ०.७ ग्रॅम	जिरे - ०.७ ग्रॅम	मोहरी -०.७ ग्रॅम	मसाला - ०.७ ग्रॅम
५	शुक्रवार	इ. १ ते ५	हरभरा उसळ भात /तुरदाळ -२० ग्रॅम	तेल - ५ ml	मिठ - ३ ग्रॅम	हळद - ०.४ ग्रॅम	मिरची पावडर - ०.५ग्रॅम	जिरे - ०.५ ग्रॅम	मोहरी -०.५ ग्रॅम	मसाला - ०.५ ग्रॅम
		इ. ६ ते ८	हरभरा उसळ भात /तुरदाळ -३० ग्रॅम	तेल - ७.५ ml	मिठ - ४ ग्रॅम	हळद - ०.८ ग्रॅम	मिरची पावडर - ०.७ ग्रॅम	जिरे - ०.७ ग्रॅम	मोहरी -०.७ ग्रॅम	मसाला - ०.७ ग्रॅम
६	शनिवार	इ. १ ते ५	मसुरदाळ खिचडी / तुरदाळ -२० ग्रॅम	तेल - ५ ml	मिठ - ३ ग्रॅम	हळद - ०.४ ग्रॅम	मिरची पावडर - ०.५ग्रॅम	जिरे - ०.५ ग्रॅम	मोहरी -०.५ ग्रॅम	मसाला - ०.५ ग्रॅम
		इ. ६ ते ८	मसुरदाळ खिचडी /तुरदाळ -३० ग्रॅम	तेल - ७.५ ml	मिठ - ४ ग्रॅम	हळद - ०.८ ग्रॅम	मिरची पावडर - ०.७ ग्रॅम	जिरे - ०.७ ग्रॅम	मोहरी -०.७ ग्रॅम	मसाला - ०.७ ग्रॅम

Page 1

- **धान्यादी मालाची देयके अदा करण्याची पध्दत :-**

१) ग्रामीण भागामध्ये धान्यादी माल व इतर वस्तुचा पुरवठा करण्याकरिता मा. शिक्षण संचालक महा राज्य पुणे यांचे स्तरावर निविदा प्रक्रियेव्दारे पुरवठादाराची निवड करण्यात येते.

२) सन २०१७-१८ करिता वाशिम जिल्हाकरिता दिनांक २३/११/२०१७ रोजीच्या करारनाम्यानुसार सालासार ट्रेडिंग कंपनी पाळधी जि. जळगांव यांची निवड करण्यात आली आहे.

३) मुख्याध्यापक तांदुळ व धान्यादी मालाची मागणीचे प्रपत्र **ब** मध्ये केंद्र प्रमुखामार्फत गटशिक्षणाधिकारी यांचेकडे सादर करतात.

४) गटशिक्षणाधिकारी तांदुळ व धान्यादी मालाची मागणी एक प्रत पुरवठादारास व एक प्रत शिक्षणाधिकारी यांना सादर करतात.

५) पुरवठादार संस्थेला तालुकास्तरावरुन मेणू प्रमाणे धान्यादी माल व इतर वस्तुचा पुरवठा करण्याकरिता मागणी देण्यात येते. मागणी प्रमाणे पुरवठादार प्रत्येक शाळेला धान्यादी मालाचा पुरवठा करतो.

६) प्रत्येक शाळेच्या मुख्याध्यापक कडून पोहच पावत्या घेण्यात येतात. पाहच पावत्या वरुन पुरवठादार संस्था देयक तयार करुन गटशिक्षणाधिकारी यांचेकडून तपासणी करुन मा. शिक्षणाधिकारी यांचे कार्यालयात सादर करतात.

७) तपासणी करुन सदर देयके मा. मख्य लेखा व वित्त अधिकारी यांचे मार्फत अंतिम मंजुरी करता मा. मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांचेकडे पाठविण्यात येतात.

८) मंजुरी अंती देयक रक्कम RTGS व्दारे पुरवठादार संस्थेच्या बॅंक खात्यामध्ये अदा करण्यात येते.

- **<u>धान्यादी मालाची देयके अदा करण्याची पध्दत</u> :-**

१) ग्रामीण भागामध्ये धान्यादी माल व इतर वस्तुचा पुरवठा करण्याकरिता मा. शिक्षण संचालक महा राज्य पुणे यांचे स्तरावर निविदा प्रक्रियेव्दारे पुरवठादाराची निवड करण्यात येते.

२) सन २०१७-१८ करिता वाशिम जिल्हाकरिता दिनांक २३/११/२०१७ रोजीच्या करारनाम्यानुसार सालासार ट्रेडिंग कंपनी पाळधी जि. जळगांव यांची निवड करण्यात आली आहे.

३) मुख्याध्यापक तांदुळ व धान्यादी मालाची मागणीचे प्रपत्र **ब** मध्ये केंद्र प्रमुखामार्फत गटशिक्षणाधिकारी यांचेकडे सादर करतात.

४) गटशिक्षणाधिकारी तांदुळ व धान्यादी मालाची मागणी एक प्रत पुरवठादारास व एक प्रत शिक्षणाधिकारी यांना सादर करतात.

५) पुरवठादार संस्थेला तालुकास्तरावरुन मेणू प्रमाणे धान्यादी माल व इतर वस्तुचा पुरवठा करण्याकरिता मागणी देण्यात येते. मागणी प्रमाणे पुरवठादार प्रत्येक शाळेला धान्यादी मालाचा पुरवठा करतो.

६) प्रत्येक शाळेच्या मुख्याध्यापक कडून पोहच पावत्या घेण्यात येतात. पाहच पावत्या वरुन पुरवठादार संस्था देयक तयार करुन गटशिक्षणाधिकारी यांचेकडून तपासणी करुन मा. शिक्षणाधिकारी यांचे कार्यालयात सादर करतात.

७) तपासणी करुन सदर देयके मा. मख्य लेखा व वित्त अधिकारी यांचे मार्फत अंतिम मंजुरी करता मा. मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांचेकडे पाठविण्यात येतात.

८) मंजुरी अंती देयक रक्कम RTGS व्दारे पुरवठादार संस्थेच्या बँक खात्यामध्ये अदा करण्यात येते.

- **संनियत्रण :-**

योजनेच्या योग्य अंमलबजावणी करिता खालील अधिकारी व कर्मचारी वर्ग कार्यरत आहेत.

१) केंद्रस्तर :- केंद्र प्रमुख

२) बिटस्तर :- विस्तार अधिकारी

३) गटस्तर : - गटशिक्षणाधिकारी/अधिक्षक शापोआ

४) जिल्हास्तर :- शिक्षणाधिकारी व उपशिक्षणाधिकारी

Thanks